

عنوان مقاله: اثربخشی بازی درمانی گروهی بر ارتباط کودکان ۵ تا ۸ سال مبتلا به اختلال اتیسم با عملکرد بالا
نویسندگان: فاطمه شاه رفعتی، معصومه پورمحمدرضای تجریشی، ابراهیم پیشیاره، هوشنگ میرزایی، اکبر بیگلریان.

نام مجله: مجله توانبخشی

سال انتشار: ۱۳۹۵

خلاصه ی مقاله:

هدف: یکی از ملاک‌های تشخیصی اختلال اتیسم، آسیب به مهارت‌های ارتباطی فرد است که مشکلاتی را در فراگیری مهارت‌های زبانی و گفتاری به وجود می‌آورد. امروزه استفاده از بازی درمانی با هدف حمایت از کودکان با اختلال اتیسم رواج یافته است. بازی درمانی رویکردی فعال است که به کودک اجازه می‌دهد تا احساسات هشیار و ناهشیار خود را به واسطه بازی آشکار کند. این مطالعه با هدف تعیین اثربخشی بازی درمانی گروهی بر ارتباط کودکان ۵ تا ۸ سال مبتلا به اختلال اتیسم با عملکرد بالا انجام شد.

روش بررسی: پژوهش حاضر مطالعه‌ای آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با یک گروه کنترل بود. از جامعه آماری کودکان پسر ۵ تا ۸ ساله مبتلا به اختلال اتیسم، ۱۲ کودک مراجعه‌کننده به بنیاد خیریه کودکان اتیسم در سال ۱۳۹۲، به شیوه هدفمند انتخاب شدند. معیارهای ورود کودکان به مطالعه شامل این نکات بود: تشخیص اختلال اتیسم با عملکرد بالا، باسواد بودن والدین برای تکمیل پرسش‌نامه، مبتلا نبودن کودک به اختلال‌های بینایی و شنوایی و جسمی-حرکتی مانند فلج مغزی و حضور نداشتن در جلسات مداخله بازی درمانی مشابه به‌طور همزمان.

کودکان به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل (هر گروه ۶ نفر) قرار گرفتند. گروه آزمایش افزون بر خدمات آموزشی بنیاد خیریه (شرکت در جلسات کاردرمانی ذهنی و جسمی و گفتاردرمانی) در ۲۰ جلسه ۴۵ تا ۶۰ دقیقه‌ای، ۳ جلسه در هفته بازی درمانی گروهی شرکت کردند؛ ولی گروه کنترل فقط خدمات آموزشی و درمانی روزانه بنیاد خیریه را دریافت کردند. افراد هر دو گروه از نظر مهارت‌های ارتباطی قبل و بعد از بازی درمانی گروهی و ۲ ماه پس از آن، با استفاده از مقیاس رتبه‌بندی اتیسم

گیلیام (گارس) ارزیابی شدند. داده‌های به‌دست‌آمده از مرحله پیش‌آزمون و پس‌آزمون با استفاده از تحلیل کوواریانس تجزیه و تحلیل شد. به‌منظور بررسی پایداری اثر مداخله (۲ ماه پس از آخرین جلسه بازی‌درمانی) آزمون اندازه‌گیری مکرر به کار رفت.

یافته‌ها: نتایج تحلیل کوواریانس نشان داد که بازی‌درمانی گروهی بر ارتباط کودکان مبتلا به اختلال اتیسم با عملکرد بالا تأثیر معنادار می‌گذارد. همچنین نتایج آزمون اندازه‌گیری مکرر بیانگر آن بود که این تأثیر پس از ۲ ماه پیگیری باقی می‌ماند. **نتیجه‌گیری:** از پژوهش حاضر نتیجه گرفته می‌شود که بازی‌درمانی گروهی به‌عنوان فعالیتی با قابلیت انطباق‌پذیری درخور توجه، نوعی وسیله برای درک و برقراری ارتباط با کودک به‌شمار می‌رود و نتایجی از این دست را در کودک به‌دنبال دارد: ۱. در برقراری ارتباط با دیگران از نمادهای غیر کلامی استفاده کند؛ ۲. ادراکش را گسترش دهد؛ ۳. اضطراب کمتری را تجربه کند؛ ۴. با کاوش در زمینه تعارض‌های پیرامون خود احساسات خود را بروز دهد؛ ۵. خلا بزرگ بین تجارب و ادراک خود را برطرف کند و از این طریق بتواند به بینش و حل مسئله دست یابد. در بازی‌درمانی گروهی کودک شیوه همکاری و تبادل با دیگران و رعایت حقوق آن‌ها را می‌آموزد و طبیعی به‌نظر می‌رسد که کودک بتواند در مقابل کمک‌خواهی دیگران پاسخگو باشد و به‌هنگام بروز مشکلات در حین بازی، بردباری و صبوری نشان دهد و از این طریق، مهارت ارتباط را در خود ارتقا بخشد. بنابراین بازی به‌عنوان یک روش آموزشی و درمانی مناسب برای ارتقای مهارت‌های ارتباطی کودکان با اختلال اتیسم به‌شمار می‌رود.

واژگان کلیدی: اتیسم با عملکرد بالا، ارتباط، بازی‌درمانی گروهی.

کاردرمانی رشد